

HAR BIR FUQAROGA DAVLAT HISOBIDAN ANIQ KASB-HUNARGA O'QITISH IMKONIYATINI YARATISH

Ashurova Gulbonu G'olibjon qizi

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti 1-kurs magistranti

Annotation. This article analyzes the current system of public accounting and the possibilities of vocational training for citizens. The article shows how the Society of the state develops simpler and more citizens and increases its professional interests. It highlights the importance of vocational training for each citizen and how the state develops its applications for this transition. The article provides advice to citizens relating to recommendations on foreign and domestic programs for development and reform, educational systems, and legal challenges or financial provisions.

Keywords; public accounting, vocational, reform, foreign and domestic programs, creativity, innovation, development.

Аннотация. В данной статье анализируется действующая система государственного учета и возможности профессионального обучения граждан. В статье показано, как сделать общество государства проще и больше граждан и повысить его профессиональный интерес. В нем подчеркивается важность профессионального обучения для каждого гражданина и то, как государство разрабатывает руководящие принципы для перехода к нему. В статье даются советы гражданам, связанные с иностранными и отечественными программами развития и реформ, системами образования, а также рекомендации по юридическим вопросам или финансовым вопросам.

Ключевые слова; государственный учет, профессия, реформы, зарубежные и отечественные программы, творчество, инновации, развитие;

Annotasiya. Mazkur maqola davlat hisobining amaldagi tizimini va fuqarolarga kasb-hunar o'rganish imkoniyatlarini tahlil qiladi. Maqola, davlatning jamiyati sodda va ko'proq fuqarolarni qanday rivojlantirish va uning kasb-hunarga oid qiziqishlarini oshirishni ko'rsatadi. Unda har bir fuqaro uchun kasb-hunarga o'qitishning ahamiyati va bunga o'tish uchun davlatning qanday qo'llanmalarini rivojlanishini ta'kidlaydi. Maqola, fuqarolarga rivojlanish va islohotlar uchun xorijiy va mahalliy dasturlar, ta'lim tizimlari, va huquqiy muammolar yoki moliyaviy ta'minotlar bo'yicha tavsiyalar bilan aloqador maslahatlar beradi.

Kalit so'zlar; Davlat hisobi, kasb-hunar, islohotlar ,xorijiy va mahalliy dasturlar, bunyodkorlik, innovatsiya, rivojlanish;

Kirish qism (Introduction).

Ma'lumki, dunyodagi har bir davlat yuksak taraqqiyotga erishish, jahonning rivojlangan mamlakatlari qatoriga kirish, fuqarolari uchun munosib turmush shart-sharoitlarini yaratib berishni xohlaydi. Buning uchun keng miqyosli islohot va bunyodkorlik ishlarini amalga oshiriladi.

Bizning mamlakatimizda ham ushbu maqsad ustuvor mavqe kasb etib, davlatimizda amalga oshirilayotgan har bir islohot shunga qaratilgan. Bugun oldimizga katta maqsadlar qo'yib, shunga tomon harakatlanayotgan ekanmiz, bunda jamiyatda mavjud bo'lgan barcha sohaga e'tibor qaratishimiz lozim.

Mamlakat taraqqiyotida muhim rol o'ynovchi sohalardan biri bu ijtimoiy soha va u bilan bog'liq ijtimoiy siyosatdir. Ijtimoiy soha ijtimoiy hayotning barcha muhim qismlarini o'z ichiga olgani bois davlat siyosatida unga katta e'tibor qaratiladi.

Muhtaram yurtboshimizning “Yangi O'zbekiston strategiyasi” asarlarining “Kuchli ijtimoiy siyosat: mohiyat va imkoniyatlar” nomli qismida quyidagi fikr keltirilgan: “Yangi O'zbekistonni o'z hayotidan rozi, baxtli insonlar mamlakatiga, har tomonlama rivojlangan ijtimoiy makonga aylantirish ushbu yo'nalishdagi islohotlarimizning asosiy maqsadidir”. Prezidentimiz tomonidan ilgari surilgan ushbu maqsadni ro'yobga chiqarish uchun bugun qamrovi keng yangiliklar qilinmoqda.

Ijtimoiy siyosatning tor ma'nodagi ta'rifi davlatning ma'lum sababga ko'ra ijtimoiy jihatdan nochor bo'lgan va o'zining moddiy holatini o'z kuchlari orqali yaxshilay olmaydigan aholi guruhlari yoki qatlamlarini (pensioner, yetim bolalar, talabalar, mehnat nogironlari hamda kam ish haqi oluvchi ishlovchilar kategoriyalari)ni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan chora-tadbirlar tizimidan iborat. Ijtimoiy siyosatning keng ma'nodagi ta'rifi jamiyatning barcha a'zolarining ijtimoiy rivojlanishi uchun normal yashash va qulay imkoniyatlar yaratishga qaratilgan davlat chora-tadbirlari yig'indisidir.

Adolatli ijtimoiy siyosat aholining turmush farovonligini oshirishga qaratilgan har bir islohotga adolat nuqtayi nazaridan yondashish, jamiyat qatlamlarining hech qaysisini e'tibordan chetda qoldirmaslik, ularga bir xilda va teng imkoniyat hamda sharoitlarni yaratib berish, jamiyatda o'z o'rnini topishiga ko'maklashish va boshqalardan iboratdir.

Asosiy qism (Main part).

Hozirgi zamon, talabalar yangi bilim va ko'nikmalar o'rganishga muhtoj. Bu esa davlatning boshqaruv tizimini, iqtisodiyotni va jamoatni mustaqil rivojlantirish uchun katta imkoniyatlar ochadi. Bu yo'l oldiga kelayotgan eng muhim vazifalardan biri ham aniq kasb-hunarga o'qitishdir.

Davlat hisobidan kasb-hunarga o'qitish, insonlarga o'zlarining istiqbollari uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlash imkoniyatini yaratadi. Bu, har bir fuqaroga o'zining mahalliy bozorda ehtiyoj duyilgan kasb-hunarlarni o'rganish,

rivojlantirish va amaliy ish bilan bog'liqlikni ta'minlashga imkon beradi. Shuningdek, bu, davlatni mustaqil iqtisodiyotga olib kelish va o'z faoliyatini integratsiyalashga yordam beradi.

Kasb-hunarga o'qitish muhimdir, chunki bu, fuqarolarga sodiqlik, uning malakasini oshirish va turli sohalar ustida yuksak sifatli ishlar qilishga tayyorgarlikni beradi. Bu esa yangi innovatsiyalar, texnologiyalar va iqtisodiy jarayonlarga ko'rsatilayotgan raqobatda qat'iyligini oshiradi.

Jamoatning har bir a'zosi, boshqa bilimlar va sohalarda o'zlashtirilgan mahoratga ega bo'lishi, ularning o'zining shaxsiy va professional potentsialini o'rganish, rivojlantirish va amaliy amaldagi muvaffaqiyatini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

Shuningdek, kasb-hunarga o'qitishning ildizlarining yaratilishi, talabalarning o'zlarining ixtiyoriy kasb-hunarlarini tanlashda va ularni rivojlantirishda ozroq muhlat va imkoniyatni beradi. Bu esa fuqarolar o'rtasida ta'lim tizimini raqobatbardosh va istiqbollari uchun o'qitish usullari bilan ta'minlash imkoniyatini beradi.

Yaqin kelajakda, kasb-hunarga o'qitish, davlatlar va jamoatlar uchun muhim vaqtni ta'minlaydigan holatda turib, ularning o'zlarini o'zlashtirgan va rivojlantirgan fuqarolarini qo'llab-quvvatlash va hayot standartlarini oshirish uchun zarur bo'lgan bir qat'iy shart bo'ladi. Bu esa mustaqil va qisqa muddatli o'zlashtirilgan mahoratlarni rivojlantirish, iqtisodiyotni kuchaytirish va jamoatni barcha sohalarda yanada rivojlantirish imkoniyatini beradi.

Yurtboshimiz tomonidan "O'zLiDeP"ning qurultoyida ushbu nutqlarni so'zlagan:

"Kasbiy ta'lim bilan tizimli shug'ullanish masalalar, to'liq Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligiga o'tkaziladi.

Kelgusi besh yilda norasmiy ishlayotgan 2,5 million nafar fuqaro bandligini legallashtirishga yordam beriladi. Shu orqali ularning ijtimoiy kafolat va imtiyozlardan to'liq foydalanishiga imkoniyat yaratiladi.

Shuningdek, hududlarda servis sohalari ko'lamini kengaytirish orqali xizmat ko'rsatish hajmi 3 barobarga oshiriladi va buning evaziga 3,5 millionta yangi ish o'rnini yaratiladi.

Ayollar o'rtasidagi ishsizlik darajasi kelgusi besh yilda 2 barobarga kamaytiriladi. Shuningdek, 700 mingdan ziyod ishsiz xotin-qizlar kasb-hunarga o'qitiladi va ularning xarajatlari davlat tomonidan qoplab beriladi.

Kelgusi uch yilda uy-joyga muhtoj 10 mingdan ziyod xotin-qizlarga imtiyozli shartlar asosida uy-joylar ajratiladi".

Alabatta bunday imkoniyatlarning barchasi fuqarolarga davlat hisobidan aniq kasb-hunarga o'qitish, hamda o'zlari tanlagan kasblarda ishlay olish imkoniyatlarini yaratadi.

Natijalar va muhokamalar (Results and Discussions).

Umuman olganda, fuqarolarga davlat hisobidagi aniq kasb-hunarga o'qitishning natijalari quyidagilar bo'lishi mumkin:

❖ Ishlab chiqarishda rivojlanish: Fuqarolar hisobidagi aniq kasb-hunarga o'qitish, insonlarning iqtisodiy bilim va ko'nikmalarini oshiradi. Bu, ularning kasb-hunari sohasida rivojlanishiga imkon beradi va mamlakatning umumiy ishlab chiqarish darajasini oshiradi.

❖ Ishlab chiqarish va innovatsiyalar uchun muhim ko'nikmalar: Davlat hisobidagi aniq kasb-hunarga o'qitish, fuqarolar uchun soha-tayyorlash va innovatsiyalarni rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Bu, yangiliklarni kiritish, texnologik ravishda ishlab chiqarishni kengaytirish va yangi sohalarda rivojlanishga olib keladi.

❖ Kasb-hunarda sifatli kadrlarni tayyorlash: Aniq kasb-hunarga o'qitish tizimi, sifatli kadrlarni tayyorlash uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanadi. Bu, ishlab chiqarish sektorining professional kadrlar ehtiyojiga javob beradi va mamlakatning iqtisodiy rivojlanishini oshiradi.

❖ Ishsizlik darajasi pastlash va iqtisodiy rivojlanish: Davlat hisobidagi aniq kasb-hunarga o'qitish, ishsizlik darajasini pastga tushiradi. Ko'plab fuqarolar yangi kasb-hunarlarini o'rganib, yangi sohalarda ish topishadi va shuningdek, iqtisodiy faoliyatning o'sishiga yordam beradi.

❖ Shaxsiy rivojlanish: Kasb-hunar o'rganish, insonlarning shaxsiy rivojlanishiga ham qo'llanadi. Bu, ularning o'zlarini rivojlantirish, yangi bilim va ko'nikmalar bilan tanishish, ijtimoiy faolliklarga qo'shilish va o'z mutaxassisliklarini rivojlantirishga olib keladi.

Muhokamalarda, fuqarolarga davlat hisobidagi aniq kasb-hunarga o'qitishning keyinchalik natijalari, o'quv jarayonining sifatini oshirish, ishlab chiqarishni hamda iqtisodiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlash, va fuqarolarning shaxsiy rivojlanishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, bu tizim insonlarning ta'lim va ish topishda qo'llaniladigan texnologiyalardan foydalanish imkoniyatini yaratadi, shuningdek, ko'plab sohalarda innovatsiyalarni olib keladi va mamlakatning iqtisodiy rivojlanishini mustahkamlab turadi.

Xulosa (Conclusion).

Xulosa qilib aytish mumkinki, kasb-hunar o'qitish imkoniyatlarini yaratish masalasida, birinchi navbatda, davlatning ta'lim tizimini yangilash va rivojlantirish lozim. Bu, milliy ta'lim standartlarini o'z ichiga olgan, kasb-hunar maktablarining va ko'rgazmalarining rivojlantirilishi va kengaytirilishi, shuningdek, ta'lim dasturlarining zamonaviy ravishda yangilashni talab etadi.

Boshqa holatlarda, fuqarolarga kasb-hunar o'qitish imkoniyatlari berish uchun dastlabki to'g'ri qadamni olib borish kerak. Bu, o'quvchilarni ma'lum bir sohaga oid

kurslar va mutaxassisliklarga yo'naltirish orqali o'zlashtirish mumkin. Masalan, texnologiya sohasida mahoratni oshirish uchun bo'lgan kurslar, kasb-hunar maktablarida ham o'qitilishi mumkin.

Davlatning yordamida tashkil etilgan dasturlar orqali, fuqarolar kasb-hunar o'rganish va rivojlantirishda ishtirok etishlari va yangi kasb-hunarlarini rivojlantirishlari mumkin. Buning natijasida, ularga bo'sh ish o'rinlari bo'ladi va mamlakatning iqtisodiyoti kuchayadi.

Foydalanilgan adabiyotlar (References)

1. Vaxabov A.V., Zaxidova Sh.Sh., Xajibakiyev Sh.X., Raxmanov Sh.I., Odinayev D.Sh., Fayzullayev J.N., Baxtiyorov B.B., Abdulkakimov S.N.. Ijtimoiy siyosat. O'quv qo'llanma. - Toshkent. "Mumtoz so'z". 2019.
2. Abduraxmanova G.Q., Abduramanov X.X. Ijtimoiy sohalar va inson taraqqiyoti. – Toshkent, 2018.
3. To'ychiyeva S., Norbekov A. Ijtimoiy siyosat. – Toshkent, 2010. 5. Shayusupova N.T., Arabov N.U., Nasimov D.A. Ijtimoiy siyosat va ijtimoiy himoya. - Toshkent. "Iqtisodiyot". 2014.
4. "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni, 28.01.2022-yildagi PF-60-son. www.lex.uz.
5. "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida"gi PF-158-son Farmoni. 11.09.2023. www.lex.uz.